

CERTIFIERAT HÅLLBART FISKE

Marine Stewardship Council

MSC:s spårbarhetsstandard: Huvudversion

Version 4.0, 20 februari 2015

Om Marine Stewardship Council

*Marine Stewardship Council (MSC)
är en internationell organisation
som utvecklar standarder för
hållbara fisken och spårbarhet i
försörjningskedjan.*

Vision

MSC:s vision är hav som sjuder av liv och skyddade bestånd för denna och framtida generationer.

Målsättning

MSC:s målsättning är att med miljömärkning och certifiering bidra till sundare hav genom att erkänna och belöna hållbara fångstmetoder, påverka de val människor gör när de köper fisk och skaldjur samt att tillsammans med sina partnerorganisationer förvandla fisk- och skaldjursmarknaden till en hållbar marknad.

Meddelande om upphovsrätt

Huvudversionen av MSC:s spårbarhetsstandard och dess innehåll skyddas av upphovsrätt som tillhör Marine Stewardship Council - © Marine Stewardship Council 2015. Alla rättigheter förbehålls.

Det officiella språket för denna standard är engelska. Den bestämmande versionen finns på MSC:s hemsida **www.msc.org**. Eventuella avvikelser mellan olika exemplar, versioner eller översättningar ska lösas enligt den engelska versionen.

MSC tillåter inte att hela eller någon del av innehållet ändras på något sätt.

Marine Stewardship Council
Marine House
1 Snow Hill
London EC1A 2DH
Storbritannien
Telefon: + 44 (0) 20 7246 8900
Fax: + 44 (0) 20 7246 8901
E-post: standards@msc.org

Innehållsförteckning

Inledning	4
A. Ansvar för standarden	4
B. Om detta dokument	4
C. Allmän inledning	4
D. Spårbarhetscertifieringens tillämpningsområde och alternativ	4
E. Behörighetskrav för certifiering enligt spårbarhetsstandard: Huvudversionen	5
F. Datum för ikraftträdande	5
G. Revidering av standarden	5
H. Normerande dokument	5
Spårbarhetsstandard: Huvudversion	6
Princip 1 Certifierade produkter köps från certifierade leverantörer	6
Princip 2 Certifierade produkter kan identifieras	7
Princip 3 Certifierade produkter sammanblandas ej med andra	8
Princip 4 Certifierade produkter kan spåras och volymerna registreras	9
Princip 5 Företaget har ett ledningssystem	11
5.1 Ledning och utbildning	11
5.2 Underrättelse om ändringar	12
5.3 Underleverantörer, transport- och kontrakterad bearbetning	13
5.4 Avvikande produkter	14
5.5 Begäran om försäkran om spårbarhet i försörjningskedjan	15
5.6 Särskilda krav på produkter från fisken eller vattenbruk under granskning	16

Inledning

A. Ansvar för standarden

Marine Stewardship Council ansvarar för standarden. Läsare bör kontrollera att de använder den senaste versionen av standarden (och tillhörande dokument). Den bestämmande versionen av standarden finns på MSC:s hemsida www.msc.org.

Publicerade versioner

Version nr	Datum	Beskrivning av ändring
1.0	Augusti 2000	Första publicering.
2.0	Augusti 2005	Omfattande revision av krav.
2.1	1 maj 2010	Ändring av filbeteckning, tillägg av information om upphovsrätt och dokumenthantering.
3.0	15 augusti 2011	Omfattande revision av krav.
4.0	20 februari 2015	Omfattande revision av spårbarhetsstandard med uppdatering av krav och introduktion av vägledning. Bilaga BD till MSC:s certifieringskrav version 1.4 har infogats i standarden. Den nya versionen utgörs av en huvudversion och två delversioner: huvudstandard (Default CoC Standard), gruppstandard (Group CoC Standard v1.0) och standarden för konsumentinriktade aktörer (CFO CoC Standard v1.0).

B. Om detta dokument

Detta dokument innehåller obligatoriska krav för företag i försörjningskedjan som vill bli spårbarhetscertifierade enligt MSC:s regler (MSC Chain of Custody Standard). Vi har utvecklat icke-obligatoriska vägledningar för att underlätta förståelsen och tillämpningen av kraven i standarden.

C. Allmän inledning

Spårbarhetscertifiering

Spårbarhetscertifiering ger en trovärdig försäkring om att produkter märkta med MSC:s miljömärke eller varumärken har sitt ursprung i ett MSC-certifierat fiske och kan följas genom hela försörjningskedjan.

Företag som har certifierats enligt MSC:s spårbarhetsstandard revideras av ett oberoende ackrediterat certifieringsorgan och genomgår periodiska kontrollrevisioner under de tre år som spårbarhetscertifikatet är giltigt.

Andra certifieringsprogramms användning av MSC:s spårbarhetsstandard

MSC:s spårbarhetsstandard kan användas av utvalda certifieringsprogram. Vid publiceringen av standarden hade Aquaculture Stewardship Council (ASC) valt att använda MSC:s spårbarhetsstandard för alla certifierade fisk- och skaldjursprodukter som härrör från ASC-certifierade vattenbruk. Det innebär att både MSC-certifierade och ASC-certifierade fisk- och skaldjursprodukter kan omfattas av samma spårbarhetsrevision även om separata spårbarhetscertifikat utfärdas och standarderna har olika varumärken. Om andra certifieringsprogram också väljer att använda MSC:s spårbarhetsstandard i framtiden publiceras uppgifter om detta på [MSC:s hemsida](http://www.msc.org).

D. Spårbarhetscertifieringens tillämpningsområde och alternativ

Alla organisationer som säljer eller hanterar produkter från certifierade fisken eller vattenbruk kan ansöka om spårbarhetscertifiering. Spårbarhetscertifiering är ett krav för alla organisationer i försörjningskedjan som tar ägande över certifierade produkter och sedan vill ange att produkterna härrör från certifierade källor. Spårbarhetscertifiering ska finnas fram till den punkt produkterna förpackas i förseglade konsumentförpackningar.

MSC:s spårbarhetsstandard finns i en huvudversion och två delversioner. Delversionerna omfattar dels grupporganisationer och dels konsumentinriktade aktörer (så kallade Consumer-Facing Organisations eller CFO:er). Mer information om tillämpningsområdet för de olika versionerna finns i [MSC:s certifieringskrav \(MSC CoC Certification Requirements \(punkt 6.2\)\)](#) och i inledningen i respektive dokument.

Spårbarhetsstandardens tillämpningsområde: Huvudversionen

Huvudstandard omfattar samtliga organisationer som har en enskild enhet (fysisk plats) där certifierade produkter hanteras eller säljer produkter vidare (så kallad "trader"). Den omfattar också organisationer som har flera enheter där certifierade produkter hanteras,

Inledning fortsättning

men där varje enhet revideras för sig enligt spårbarhetsstandarden. I det sistnämnda fallet utfärdas ett gemensamt certifikat för samtliga enheter, vilket kallas flerenhetscertifikat (eng. "multisite certificate"). Som exempel på företag som kan certifieras enligt huvudstandarden kan nämnas ett försäljningsföretag med en enhet eller ett förädlingsföretag med flera olika fabriksenheter.

Vissa bestämmelser i standarden (som inköp från certifierade leverantörer) kanske inte är tillämpliga om organisationen är ett vattenbruk eller fiske.

Spårbarhetsstandard: Gruppversionen

Gruppversionen av spårbarhetsstandarden omfattar organisationer som hanterar produkter på flera enheter som inte granskas var och en för sig av certifieraren. Gruppcertifiering kan vara mer effektivt än flerenhetscertifiering av organisationer med många enheter eller grupper av organisationer som går ihop. Organisationen utser ett huvudkontor som upprättar interna kontroller och ansvarar för att samtliga enheter uppfyller spårbarhetsstandarden. Certifieraren genomför en revision som omfattar huvudkontoret och ett urval enheter, istället för att besöka samtliga enheter. Företagen i gruppen har ett gemensamt certifieringsnummer och ett gemensamt spårbarhetscertifikat. Som exempel på organisationer som kan certifieras enligt gruppstandarden kan anges större grossister med dussintals lagerplatser och restaurangkedjor (som inte vill certifieras enligt CFO-standarden).

Vissa bestämmelser i standarden (som inköp från certifierade leverantörer) kanske inte är tillämpliga om organisationen är ett vattenbruk eller fiske.

Spårbarhetsstandard: Version för konsumentinriktade aktörer (CFO)

CFO-versionen av spårbarhetsstandarden omfattar alla organisationer som serverar eller säljer fisk- och skaldjursprodukter till slutkonsumenter (exempelvis matbutiker, restauranger och storköksföretag) och uppfyller vissa övriga behörighetskrav. Konsumentinriktade aktörer kan bestå av en eller flera enheter. Ett gemensamt certifieringsnummer utfärdas för alla enheter som omfattas av organisationens ledningssystem och hanterar eller säljer certifierade produkter. På samma sätt som vid spårbarhetscertifiering av grupper genomför certifieraren en revision av ett urval av de enheter som ska ingå i certifikatet. Exempel

på konsumentinriktade aktörer kan vara restauranger, restaurangkedjor, fiskhandlare, butiker med fiskdiskar och matleverantörer.

E. Behörighetskrav för certifiering enligt spårbarhetsstandarden: Huvudversionen

Alla organisationer kan certifieras enligt huvudversionen av spårbarhetsstandarden. Den är särskilt lämplig i fråga om

- verksamheter med en enskild enhet som endast hanterar eller säljer certifierade produkter på en fysisk plats, och
- verksamheter med flera enheter som hanterar eller säljer produkter på mer än en fysisk plats.

Anmärkning: Vissa organisationer kan vara behöriga att använda både standard-, gruppversionen och/eller CFO-versionen av spårbarhetsstandarden. Vi rekommenderar att organisationer kontrollerar sin behörighet enligt samtliga alternativ för spårbarhetscertifiering (d.v.s. huvud-, grupp- och CFO-versionen) i punkt **6.2 i MSC:s certifieringskrav** och därefter diskuterar det lämpligaste alternativet med sitt certifieringsorgan.

F. Datum för ikraftträdande

Version 4.0 av huvudversionen av spårbarhetsstandarden träder ikraft den 1 september 2015. Vid spårbarhetsrevisioner som genomförs efter detta datum ska version 4.0 av huvudstandarden användas.

G. Revidering av standarden

Nästa planerade revidering av standarden inleds år 2017. Spårbarhetsstandarden revideras i enlighet med ISEAL:s kod för utveckling av standarder.

MSC välkomnar synpunkter på spårbarhetsstandarden och beaktar dessa vid nästa revideringsprocess. Var god översänd eventuella synpunkter med post eller e-post till de kontaktpersoner som anges i detta dokument.

På **MSC:s policyhemsida** och **MSC:s hemsida** finns mer information om MSC:s principutvecklings- och standardiseringsprocesser.

H. Normerande dokument

Begrepp, termer och uttryck definieras i ordlistan för MSC och MSC1.

Princip 1

Certifierade produkter köps från certifierade leverantörer

- 1.1 Organisationen ska ha en process som säkerställer att certifierade produkter köps från certifierade leverantörer.

Vägledning 1.1

Med certifierade produkter avses de fisk- och skaldjursprodukter som härrör från certifierade fisken eller vattenbruk och identifieras som certifierade.

Det omfattar inte fisk- och skaldjursprodukter som har förpackats i förseglade konsumentförpackningar (dvs. förslutna och märkta produkter som säljs till konsumenter i samma form, exempelvis enskilda tonfiskburkar). En heltäckande definition av begreppet förseglade konsumentförpackningar finns i punkt **6.1 i MSC:s certifieringskrav**.

En certifierad leverantör kan vara ett certifierat fiske, ett certifierat vattenbruk eller en leverantör med ett giltigt spårbarhetscertifikat. Denna bestämmelse är inte tillämplig om företaget inte köper produkterna (till exempel om det är ett fiske eller vattenbruk).

- 1.2 Organisationer som hanterar fysiska produkter ska tillämpa en process för att kontrollera produkternas certifieringsstatus vid mottagandet.

Vägledning 1.2

För att det ska vara möjligt för mottagarföretaget att upptäcka om en leverantör har bytt ut certifierade fisk- och skaldjursprodukter mot icke-certifierade sådana, ska den dokumentation som följer med de certifierade produkterna klart ange att produkten är certifierad. Detta avser exempelvis följesedlar och andra transportdokument, fakturor samt elektronisk information från leverantören. Syftet med detta är att bidra till att mottagarföretaget upptäcker om produkter byts ut (alltså om en leverantör byter ut certifierade fisk- och skaldjursprodukter mot icke-certifierade sådana, t.ex. om lagret är slut).

Om leverantören använder ett internt system för att identifiera certifierade produkter med en unik märkning på dokumenten (t.ex. en streck- eller produktkod), ska mottagarföretaget känna till leverantörens beskrivning för att kunna verifiera att produkten är certifierad.

Om den tillhörande dokumentationen inte tydligt identifierar produkterna som certifierade, är enbart fysisk produktmärkning (t.ex. ett MSC-märke på en förpackning) inte tillräckligt för att verifiera att produkterna är certifierade.

- 1.3 Om en organisation som har certifierade produkter i lager vid den första revisionen vill sälja dessa som certifierade, måste organisationen först kunna styrka att de köptes från en certifierad leverantör och att de uppfyller samtliga bestämmelser i denna standard.

Vägledning 1.3

Certifierade produkter i lager vid den första revisionen ska kunna spåras till en certifierad leverantör eller ett certifierat fiske/vattenbruk i enlighet med **princip 4**. Organisationen ska också kunna styrka att varje certifierad produkt i lager kan identifieras och särskiljas i enlighet med **principerna 2 och 3**.

Princip 2

Certifierade produkter kan identifieras

- 2.1 Certifierade produkter ska identifieras vid alla steg i inköp, mottagning, lagring, bearbetning, packning, märkning, försäljning och leverans.

Vägledning 2.1

Det rekommenderas att certifierade produkter identifieras både genom fysisk märkning på produkten och genom uppgift i medföljande dokumentation. Det kan vara i form av ett märke eller en skylt på förpackningen, containern eller pallen.

Organisationer kan identifiera certifierade produkter på olika sätt, exempelvis genom att använda akronymer (t.ex. "MSC"), certifieringsnumret eller andra interna identifieringsmetoder.

Om det inte är möjligt eller praktiskt genomförbart att fysiskt märka produkterna (till exempel fisk i upptiningstankar) ska organisationen kunna styrka hur produkten kan kopplas till tillhörande spårbarhets- eller lagerdokumentation som anger att produkten är certifierad.

- 2.2 Om det vid försäljning anges att produkter är certifierade, ska de identifieras på respektive rad i tillhörande faktura, om inte alla varor på fakturan är certifierade.

Vägledning 2.2

Organisationer kan identifiera produkter på respektive rad på tillhörande faktura på olika sätt, exempelvis genom att använda akronymerna MSC eller ASC i produktbeskrivningen, certifieringsnumret eller ett internt unikt produktnummer som svarar mot en certifierad produkt.

Om samtliga produkter på en faktura är certifierade räcker det att en certifieringsuppgift (t.ex. certifieringsnumret) anges högst upp på fakturan. Syftet med detta krav är att det ska vara tydligt för köparen och certifieraren vilka produkter på en viss faktura som sålts som certifierade.

- 2.3 Organisationen ska tillämpa ett system som säkerställer att förpackningsmaterial, etiketter och annat material som identifieras som certifierat endast kan användas för certifierade produkter.
- 2.4 Organisationen ska endast ange att produkter är certifierade eller använda miljömärket, logotypen eller andra varumärken om den har beviljats tillstånd till detta från MSC i enlighet med villkoren i licensavtalet (ecolabel@msc.org).

Vägledning 2.4

I syfte som endast är företag emellan och inte rör konsumenter är det tillåtet att identifiera produkterna med akronymerna (t.ex. MSC och ASC) eller standardens fullständiga namn (t.ex. Marine Stewardship Council) på produkter eller spårbarhetsdokumentation utan ett licensavtal.

I andra fall får miljömärket, logotypen eller andra varumärken endast användas om licensavtal har ingåtts med MSC International (MSCI) MSC:s licensavdelning. Under en revision kan organisationen ombes visa upp dokumentation som styrker att den har fått tillåtelse att använda varumärkena. Detta kan styrkas till exempel genom att visa upp ett giltigt licensavtal och/eller bevisning på e-postmeddelanden om tillåtelse från MSC.

Princip 3

Certifierade produkter sammanblandas ej med andra

- 3.1 Certifierade produkter får inte bytas ut mot icke-certifierade produkter.
- 3.2 Om organisationen vill lyfta fram produkten som certifierad ska certifierade och icke-certifierade produkter hållas isär, utom i den utsträckning som anges i punkt **3.2.1**.
 - 3.2.1 Om icke-certifierade fisk- och skaldjursprodukter används som ingrediens i certifierade produkter ska organisationen följa reglerna i ”MSCI Certified Ingredient Percentage Rules” på **MSC:s hemsida**.

Vägledning 3.2.1

I vissa särskilda fall kan icke-certifierade fisk- och skaldjursprodukter användas som ingrediens i certifierade produkter. I sådana fall tillämpas dock vissa begränsningar som anges i ”**MSCI Certified Ingredient Percentage Rules**”.

- 3.3 Om organisationen vid försäljning vill ange att produkter är certifierade ska dessa produkter inte sammanblandas med produkter som har certifierats mot andra erkända certifieringsprogram som också tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard, om inte
 - 3.3.1 organisationen har särskilt tillstånd från MSCI,
 - 3.3.2 produkten i fråga certifieras mot flera erkända certifieringsprogram som också tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard.

Vägledning 3.3

Detta gäller andra standarder som använder MSC:s spårbarhetsstandard, som i skrivande stund exempelvis Aquaculture Stewardship Council (ASC). MSC-certifierade respektive ASC-certifierade fisk- och skaldjursprodukter får vid försäljning endast anges vara certifierade om de inte har sammanblandats på någon punkt i försörjningskedjan.

Punkt **3.3.1** avser organisationer som har fått särskilt tillstånd från MSCI att kombinera MSC- och ASC-certifierade fisk- och skaldjursprodukter i konsumentinriktade produkter med båda varumärkena. En aktuell lista på andra erkända program som också tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard finns på **MSC:s hemsida**.

Princip 4

Certifierade produkter kan spåras och volymerna registreras

- 4.1 Organisationen ska tillämpa ett spårbarhetssystem som
- 4.1.1 gör att samtliga produkter eller produktpartier som säljs som certifierade kan spåras bakåt från försäljningsfakturan till en certifierad leverantör, och
 - 4.1.2 gör att samtliga produkter som anges som certifierade vid mottagandet kan spåras framåt från inköpstillfället till försäljningstillfället.

Vägledning 4.1.2

Punkt **4.1.2** är inte tillämplig om ett företag tar emot certifierat material från en leverantör men aldrig identifierar produkten som "certifierad" vid mottagandet (t.ex. om en leverantör skickar en MSC-certifierad produkt, men kunden inte hade beställt en sådan produkt).

Produkter som vid mottagande identifieras som certifierade ska kunna följas ända fram till den slutliga försäljningen, även om de inte slutligen säljs som certifierade.

- 4.2 Spårbarhetsdokumentation ska kunna kopplas till relevant certifierad produkt vid samtliga led mellan inköp och försäljning, bland annat mottagning, behandling, transport, förpackning, förvaring och avsändning.
- 4.3 Dokumentation rörande certifierade produkter ska vara precisa, fullständiga och inte innehålla ändringar.
- 4.3.1 Om dokumentation ändras ska ändringarna vara tydligt dokumenterade med datum för ändringarna samt namn eller initialer på den person som gjort ändringarna.

Vägledning 4.3.1

Certifieraren kan meddela avvikelser om det finns skillnader mellan information/dokumentation som organisationen har lämnat vid revisioner eller andra förfrågningar och den information som har lämnats vid andra tillfällen. Om organisationen ändrar dokumentation för att återspegla eventuella justeringar (exempelvis återlämnade beställningar) ska dessa ändringar anges tydligt.

- 4.4 Organisationen ska föra dokumentation som gör det möjligt att beräkna hur många certifierade produkter som har köpts eller sålts (eller mottagits och skickats), med undantag för punkt **4.4.1** nedan.

Princip 4 fortsättning

Certifierade produkter kan spåras och volymerna registreras

Vägledning 4.4

Punkt 4.4 omfattar alla produkter som anges vara certifierade eller som har rätt att säljas med varumärken om certifiering. Om fisk och skaldjur köps som certifierade, men sedan övergår till icke-certifierad status (och aldrig kommer att säljas som certifierade) krävs endast att dokumentationen anger den produktvolym som övergår till icke-certifierad status. Ytterligare dokumentation om volym (exempelvis avseende efterföljande förädling av icke-certifierade produkter) krävs inte.

Organisationer som säljer/serverar till slutkonsumenter behöver inte dokumentera sålda volymer, men måste dokumentera inköpta eller mottagna volymer av certifierade produkter. Dokumentation ska sparas i tre år i enlighet med punkt 5.1.3.

4.4.1 Det är inte nödvändigt att dokumentera den volym certifierade produkter som säljs eller serveras till slutkonsumenter.

4.5 Om bearbetning eller packning/ompackning förekommer ska dokumentationen göra det möjligt att fastställa omräkningstal för att beräkna volymer av utgående certifierade produkter utifrån ingående certifierade produkter från ett givet parti eller över en given tidsperiod.

4.5.1 Omräkningstalen för bearbetning av certifierade produkter ska vara motiverade och riktiga.

Vägledning 4.5.1

Syftet med den här punkten är att undvika fall med extremt höga eller låga omräkningstal som skulle kunna vara tecken på utbyte mellan certifierade och icke-certifierade produkter. Normala variationer i omräkningstalen på grund av produktkvalitet, säsongsmässighet, bearbetningseffektivitet med mera förväntas.

Certifieraren har rätt att kontrollera dokumentation mot produktspecifikationer, liknande produkter som bearbetas eller organisationens historiska bearbetningsdokumentation för att kontrollera fall där omräkningstalen kan lämna utrymme för felmärkning av produkter.

4.6 Organisationen ska endast sälja produkter som certifierade om dessa omfattas av tillämpningsområdet (eng. "scope") för dess certifiering.

Vägledning 4.6

Kraven för att ändra tillämpningsområdet för certifieringen – för att omfatta nya arter, aktiviteter eller produkter som har certifierats enligt andra erkända certifieringsprogram som också tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard – anges i punkt 5.2.1.3, 5.2.2.1 och 5.2.2.2.

Princip 5

Företaget har ett ledningssystem

5.1 Ledning och utbildning

- 5.1.1 Organisationen ska tillämpa ett ledningssystem som uppfyller kraven i denna standard.

Vägledning 5.1.1

Ett ledningssystem utgörs av de system, principer och rutiner som en organisation använder för att se till att den uppfyller spårbarhetsstandarderna. Vilken dokumentation som ska finnas för ledningssystemet beror på organisationens storlek och verksamhet, hur komplicerade processerna är och personalens kunskaper.

Skriftlig dokumentation behövs inte alltid i fråga om mycket små och okomplicerade verksamheter, förutsatt att ansvarig personal förstår och kan genomföra de rutiner som tillämpas för att uppfylla spårbarhetsstandarderna.

- 5.1.2 Organisationen ska säkerställa att ansvarig personal får utbildning och har nödvändig kunskap för att säkerställa att organisationen uppfyller standarderna.

Vägledning 5.1.2

Med ansvarig personal avses de personer i en organisation som ansvarar för att fatta beslut eller genomföra rutiner i samband med MSC:s spårbarhetsstandard.

De flesta organisationer måste genomföra någon form av utbildning för att säkerställa att personalen förstår kraven i spårbarhetsstandarderna och följer interna rutiner för att certifierade produkter hålls isär, är identifierbara och spårbara. För företag med enkla rutiner kan det dock räcka att tillhandahålla en handbok, anvisningar och/eller affischer i beredningsutrymmen tillgängliga för personalen.

- 5.1.3 Organisationen ska spara dokumentation som bevisar att standarderna uppfylls under minst tre år eller hela livslängden för de certifierade produkterna om denna är längre än tre år.

Vägledning 5.1.3

Dokumentation som bevisar att spårbarhetsstandarderna uppfylls omfattar normalt sett dokumentation rörande köp och försäljning av certifierade produkter, intern dokumentation rörande spårbarhet och produktion av certifierade produkter och intern dokumentation rörande rutiner och utbildning.

- 5.1.4 Organisationen ska utse en person (MSC-ansvarig) som ansvarar för all kontakt med certifieraren och för att besvara förfrågningar om dokumentation eller upplysningar angående efterlevnad av spårbarhetsstandarderna.

Vägledning 5.1.4

Den MSC-ansvarige ansvarar för kommunikationen med certifieraren och ska säkerställa att organisationen besvarar förfrågningar om upplysningar eller dokumentation. Om en ny MSC-ansvarig utses ska certifieraren underrättas i enlighet med punkt **5.2.1**.

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

5.2 Underrättelse om ändringar

5.2.1 Organisationen ska senast 10 dagar från följande förändringar underrätta certifieraren skriftligen eller med e-post:

5.2.1.1 Om organisationen utser en ny MSC-ansvarig i enlighet med **punkt 5.1.4**.

5.2.1.2 Om certifierade produkter tas emot från en ny certifierad leverantör.

5.2.1.3 Om nya certifierade arter tas emot.

Vägledning 5.2.1

Underrättelse ska skickas till certifieraren skriftligen eller med e-post senast 10 dagar från mottagande av en ny certifierad art eller en ny leverantörs första leverans av certifierade produkter.

5.2.2 Organisationen måste få skriftligt godkännande från certifieraren innan följande ändringar görs:

5.2.2.1 Utför nya aktiviteter rörande certifierade produkter som inte redan omfattas av certifieringens tillämpningsområde (eng. "scope").

Vägledning 5.2.2.1

Med nya aktiviteter avses exempelvis trading, distribution, sekundär bearbetning och lagring. Tabell 5 i **MSC:s certifieringskrav** innehåller en fullständig lista över aktiviteter.

5.2.2.2 Utvidgar tillämpningsområdet för certifieringen till försäljning eller hantering av produkter som certifieras enligt andra erkända certifieringsprogram som också tillämpar MSC:s spårbarhetsstandard.

Vägledning 5.2.2.2

Exempel: Om det befintliga spårbarhetscertifikatet exempelvis endast omfattar MSC-certifierade produkter måste organisationen ha tillstånd från certifieraren om den ska sälja ASC-certifierade produkter som certifierade.

5.2.2.3 Använder en ny underleverantör för kontrakterad bearbetning eller packning/ompackning av certifierade produkter.

Vägledning 5.2.2.3

Om organisationen vill lägga till en ny underleverantör som ska lagra produkter åt organisationen måste organisationen lägga till detta på listan över underleverantörer i **punkt 5.3**. Certifieraren kan dock underrättas vid efterföljande revision (det krävs inte godkännande i förväg från certifieraren).

Princip 5 *fortsättning*

Företaget har ett ledningssystem

5.3 Underleverantörer, transport och kontrakterad bearbetning

- 5.3.1 Organisationen ska kunna styrka att alla underleverantörer som hanterar certifierade produkter uppfyller tillämpliga krav i denna standard.
- 5.3.2 Organisationen ska föra ett uppdaterat register på underleverantörer som hanterar certifierade produkter, förutom transportföretag. Listan ska innehålla underleverantörernas namn och adress.
- 5.3.3 Organisationen ska underrätta alla icke-certifierade underleverantörer om att certifieraren kommer att behöva genomföra en platsrevision för att kontrollera att de uppfyller aktuella bestämmelser i spårbarhetsstandarden innan underleverantören anlitas och minst en gång per år efter detta.
- 5.3.4 Anlitas underleverantör för lagring av certifierade produkter, ska organisationen kunna begära in dokumentation som förs av underleverantörens lageranläggning och certifieraren ska ha rätt att när som helst inspektera certifierade produkter.

Vägledning 5.3.4

Det är inte nödvändigt att ha ett undertecknat avtal med lagerunderleverantörer, förutsatt att organisationen kan begära in dokumentation (t.ex. dokumentation om mottagning och avsändning) från lageranläggningen.

Organisationen måste också när som helst kunna låta certifieraren fysiskt inspektera de certifierade produkterna, även om de vid tillfället lagras hos oberoende lagerföretag på annan plats. Om tillträdet till lageranläggningen av någon anledning är begränsat kan certifieraren, om det finns anledning att misstänka integritetsbrister, behöva flytta de certifierade produkterna till en annan plats.

- 5.3.5 Organisationen ska ha ett undertecknat avtal med alla underleverantörer som förädlar, bearbetar eller ompackar certifierade produkter. Avtalet ska behandla följande frågor:
- 5.3.5.1 Underleverantören ska tillämpa system som säkerställer att de certifierade produkterna är spårbara, hålls åtskilda och kan identifieras vid varje led i hanteringen; och att
- 5.3.5.2 Underleverantören kommer att ge MSC, certifieraren och MSC:s ackrediteringsorgan tillträde till anläggningar och dokumentation som har förbindelse med certifierade produkter.

Vägledning 5.3.5.2

Underleverantörer, kontrakterade bearbetnings- och ompackningsföretag ska ha undertecknade avtal, även om dessa underleverantörer har egen spårbarhetscertifiering.

- 5.3.6 Organisationen ska inte medvetet sända eller ta emot produkt som har transporterats på eller mottagits från fartyg som är upptagna på svarta listor utfärdade av regionala fiskeriorganisationer (RFMOs).

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

Vägledning 5.3.6

Syftet med detta krav är att hjälpa till att säkerställa att certifierade företag som anlitar underleverantörer för transport eller tar emot certifierad fisk inte använder sig av fartyg som har varit involverade i olagligt, orapporterat eller oreglerat fiske (IUU-fiske). Regionala fiskerierorganisationer för aktuella listor över sådana fartyg på sina hemsidor. Det finns flera sammanlagda listor, som exempelvis <http://iuu-vessels.org/iuu>.

- 5.3.7 Organisationer som anlitar kontrakterade bearbetningsföretag eller själva kontraktbearbetar certifierade produkter ska föra dokumentation över bearbetade certifierade produkter med bland annat följande information:
- 5.3.7.1 Mottagen volym och produktinformation.
 - 5.3.7.2 Avsänd volym och produktinformation.
 - 5.3.7.3 Datum för avsändning och mottagning.
- 5.3.8 Certifierade kontrakterade bearbetningsföretag ska dokumentera namn och certifieringsnummer på certifikatinnehavare som efter föregående revision har anlitat kontrakterat bearbetningsföretag för att bearbeta certifierade produkter.

5.4 Avvikande produkter

Vägledning 5.4

Med avvikande produkter avses produkter som anges vara certifierade eller som är märkta med MSC:s varumärke, men där det inte kan styrkas att de har sitt ursprung hos en certifierad källa. Avvikande produkter kan upptäckas av organisationens personal och leverantörer, eller i vissa fall med hjälp av information från certifieraren, MSC eller andra.

Rutinerna avseende avvikande produkter tillämpas inte i fall där organisationen har beställt en certifierad produkt från leverantörer men tar emot en icke-certifierad produkt, om detta uppmärksammas vid mottagande varvid produkten återlämnas.

- 5.4.1 Organisationen ska ha rutiner för att hantera avvikande produkter. Dessa ska bland annat innehålla följande moment:
- 5.4.1.1 Organisationen ska omedelbart upphöra med att sälja avvikande produkter som certifierade och inte sälja dem som certifierade igen förrän certifieraren skriftligen har fastställt att produkterna är certifierade.
 - 5.4.1.2 Organisationen ska underrätta certifieraren senast två dagar efter att den avvikande produkten uppmärksammades och ge certifieraren nödvändig information för att kontrollera de avvikande produkternas ursprung.
 - 5.4.1.3 Organisationen ska fastställa orsaken till produktens avvikelse och om nödvändigt genomföra åtgärder för att undvika en upprepning.
 - 5.4.1.4 Om det inte kan fastställas att en avvikande produkt härrör från en certifierad källa, ska produkten märkas om eller packas om för att säkerställa att produkten inte säljs som certifierad.

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

Vägledning 5.4.1.4

Om det inte kan fastställas att en avvikande produkt härrör från ett certifierat fiske eller vattenbruk får den inte säljas som certifierad eller med MSC:s (eller exempelvis ASC:s) varumärke.

- 5.4.1.5 Om avvikande produkter redan har sålts eller avsänts som certifierade produkter ska organisationen underrätta alla berörda kunder (utom slutkonsumenter) senast 4 arbetsdagar från att problemet upptäcktes.
- Underrättelsen ska beskriva omständigheterna avseende de avvikande produkterna och samtliga uppgifter om de berörda produkterna eller partierna.
 - Organisationen ska dokumentera dessa underrättelser.

Vägledning 5.4.1.5

Det är inte nödvändigt att underrätta slutkonsumenter som berörs av avvikande produkter.

5.5 Begäran om försäkran om spårbarhet i försörjningskedjan

- 5.5.1 Organisationen ska hörsamma MSC:s och certifierarens förfrågningar om spårbarhetsdokumentation eller redovisning avseende försäljning och inköp av certifierade produkter.

- 5.5.1.1 Dokumenten ska presenteras senast 10 dagar från förfrågan.

Vägledning 5.5.1.1

Ekonomiska upplysningar kan tas bort, men dokumentationen ska i övrigt vara oförändrad. Dokumentationen ska på MSC:s begäran kunna tillhandahållas på engelska.

Om en förlängning av tidsfristen krävs, kan en ansökan göras till MSC skriftligen. Om MSC inte beviljar ansökan gäller den ursprungliga 10-dagarsfristen. Om informationen inte tillhandahålls till MSC inom angiven tidsfrist kan MSC begära att certifieraren vidtar åtgärd, däribland att meddela avvikelser.

- 5.5.2 Organisationen ska tillåta att MSC, certifieraren eller en företrädare för ackrediteringsorganet tar prov på certifierade produkter på dess enhet i syfte att göra DNA-testning eller motsvarande prov på tillförlitlighet.

- 5.5.2.1 Om det av dessa prover framgår att produkten är en annan art eller härrör från ett annat fångstområde än den/det som angetts, ska organisationen
- undersöka den möjliga anledningen till problemet,
 - presentera resultatet av undersökningen för certifieraren och, om det föreligger avvikelser, tillhandahålla en åtgärdsplan för att avhjälpa avvikelserna,
 - bistå vid ytterligare provtagning och undersökningar.

Princip 5 fortsättning

Företaget har ett ledningssystem

5.6 Särskilda krav på produkter från fisken eller vattenbruk under granskning

Vägledning 5.6

Den här punkten rör endast fisken, vattenbruk eller namngivna medlemmar i en fiske-/vattenbruksklientgrupp. Med produkter som är ”under granskning” avses fisk/skaldjur eller fisk/skaldjursprodukter som har fångats under granskningsförfarandet, men innan fisket eller vattenbruket certifierades. Produkter som är under granskning ska fångas efter det specificerade behörighetsdatumet som anges på **MSC:s** eller **ASC:s** hemsidor.

5.6.1 En organisation ska endast vara behörig att köpa produkter som är under granskning om den är

5.6.1.1 ett fiske eller vattenbruk som är under granskning, eller

5.6.1.2 en namngiven medlem i klientgruppen för ett fiske eller vattenbruk som genomgår en granskning.

Vägledning 5.6.1.2

Endast fisken, vattenbruk eller namngivna medlemmar i klientgruppen är behöriga att ta ägande till produkter som är under granskning. Spårbarhetscertifierade företag i nästa led i försörjningskedjan är inte behöriga att köpa produkter som är under granskning. Sådana produkter kan dock säljas mellan medlemmar i fisket/vattenbruket eller klientgruppen.

Organisationer som är behöriga att sälja produkter som är under granskning i enlighet med **punkt 5.6.1** kan använda inhyrda lagerutrymmen för att hantera produkter som är under granskning i den mån fisket/vattenbruket eller klientgruppen bibehåller sin äganderätt till produkterna tills dess att fisket/vattenbruket certifieras.

5.6.2 Organisationer som hanterar produkter som är under granskning ska följa nedanstående krav:

5.6.2.1 Produkter som är under granskning ska vara tydligt identifierade och hållas isär från certifierade och icke-certifierade produkter.

5.6.2.2 Organisationen ska föra dokumentation som styrker att produkternas ursprung kan spåras till certifieringsenheten och innehåller fångstdatum.

5.6.2.3 Produkter som är under granskning får inte säljas som en certifierad produkt eller märkt med miljömärket, logotypen eller varumärken förrän det ursprungliga fisket eller vattenbruket har certifierats.

Vägledning 5.6.2.3

När vattenbruket eller fisket officiellt innehar certifiering läggs den slutliga certifieringsrapporten (Public Certification Report) ut på **MSC:s** eller **ASC:s** hemsida.

